

ETELÄ-SAVON MAAKUNNAN
YHTEISTYÖASIAKIRJA
VUODELLE 2010

Etelä-Savon maakunnan vuoden 2010 yhteistyöasiakirjan allekirjoittaminen

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöasiakirja vuodelle 2010 on hyväksytty 22.9.2009 pidetyssä Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän kokouksessa. Seuraavat rakennerahasto-ohjelmia rahoittavat viranomaiset ovat allekirjoittaneet 22.9.2009 hyväksytyn Etelä-Savon maakunnan yhteistyöasiakirjan vuodelle 2010.

Mikkelissä 22.9.2009

Etelä-Savon työvoima- ja elinkeinokeskus

Matti Kellokumpu
johtaja

Etelä-Savon ympäristökeskus

Pekka Häkkinen
johtaja

Itä-Suomen lääninhallitus/sivistysosasto

Päivi Lehtonen
läänin sivistysneuvos

Etelä-Savon maakuntaliitto

Matti Viialainen
maakuntajohtaja

Kaakkois-Suomen tiepiiri

Antti Rinta-Porkkunen
tiejohtaja

Itä-Suomen lääninhallitus/sosiaali- ja terveysosasto

Elli Aaltonen
läänin sosiaali- ja terveysneuvos

SISÄLLYS

	sivu
ETELÄ-SAVON MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA VUODELLE 2010	1
Rakennerahasto-ohjelmat ohjelmakaudella 2007-2013	1
Hakumenettelyt	2
Euroopan aluekehitysrahaston /EAKR) Itä-Suomen toimenpideohjelma	3
Hankevalintoja ohjaavat valintakriteerit	4
EAKR: TOIMINTALINJA 1	5
Yritystoiminnan edistäminen	5
EAKR: TOIMINTALINJA 2	7
Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen ja osaamisrakenteiden vahvistaminen	7
EAKR: TOIMINTALINJA 3	10
Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen	10
Euroopan sosiaalirahaston (ESR) Manner-Suomen toimenpideohjelman Itä-Suomen suuralueosio	13
Hankevalintoja ohjaavat valintakriteerit	14
ESR: TOIMINTALINJA 1	16
Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen	16
ESR: TOIMINTALINJA 2	17
Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen	17
ESR: TOIMINTALINJA 3	18
Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen	18
ESR: TOIMINTALINJA 4	20
Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa	20

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 11.9.2009
Etelä-Savon maakuntahallitus 21.9.2009
Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmä 22.9.2009

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöasiakirja vuodelle 2010

Rakennerahasto-ohjelmat ohjelmakaudella 2007–2013

Euroopan unionin rahoituskaudella 2007–2013 Etelä-Savossa toteutetaan kahta erillistä alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoitteen mukaista rakennerahasto-ohjelmaa: Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) Itä-Suomen toimenpideohjelmaa ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) toimenpideohjelman Itä-Suomen suuralueosiota. ESR-toimenpideohjelman Itä-Suomen suuralueosio on osa valtakunnallista Manner-Suomen ESR-ohjelmaa, jonka mukaisia teemoja toteutetaan Etelä-Savossa soveltuvin osin.

Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelmaa ja ESR-alueosiota toteutetaan rinnakkain, yhteisen strategian ja yhteisten tavoitteiden pohjalta, jolloin ohjelmat täydentävät sisällöllisesti toisiaan. Maakunnan kilpailukyvyyn lisäämiseksi kohdistetaan ensisijaisesti yritystoimintaan, yritysten toimintaympäristöön ja osaamisen rakenteisiin, kun taas ESR-toimenpiteet kohdistuvat ensisijassa työllisyyteen ja osaamiseen. Näiden kahden rakennerahasto-ohjelman maakunnallista toteutusta linjaa ja yhteen sovittaa maakunnan yhteistyöryhmä.

Rakennerahasto-ohjelmien lisäksi Etelä-Savossa toteutetaan EU:n osarahoitteista Etelä-Savon maaseudun kehittämisohjelmaa sekä Euroopan kalatalousrahastosta rahoitettavia toimia. Maaseuturahaston ja kalatalouden kehittämiseen liittyvää rahoitusta ei sisällytetä maakunnan yhteistyöasiakirjamenettelyyn, mutta maakunnan yhteistyöryhmän tulee sovittaa maaseutuohjelman ja kalatalouden kehittämisrahoituksen toteuttaminen yhteen rakennerahasto-ohjelmien kanssa. Yhteensovittamista varten maakunnan yhteistyöryhmä saa tiedoksi yhteistyöasiakirjan laatimisen yhteydessä suunnitelmat näiden rahastojen alueellisesta rahoituksesta. Pääsääntöisesti maaseuturahaston ja kalatalousrahaston rahoituspäätökset tehdään Etelä-Savon TE-keskuksessa, joissa tehdään myös EAKR-ohjelmasta rahoitettavat yritystukipäätökset. TE-keskus vastaa toiminnan organisoinnista ja koordinoinnista siten, että päällekkäistä yritysrahoitusta ei synny, eikä tukijärjestelmien välille jää "katvealueita".

Ohjelmakauden rahoitusvolyymi Etelä-Savossa koko seitsenvuotiselle ohjelmakaudelle on EAKR-ohjelman osalta noin 151 miljoonaa euroa (ei sisällä teknistä apua ja 5 % reservivarausta) ja vastaavasti ESR-ohjelman osalta noin 72 miljoonaa euroa. Kokoluokaltaan tämä vastaa suurin piirtein päättyneellä Tavoite 1-ohjelmakaudella käytössä ollut rahoitusta. Ohjelmakaudella 2007–2013 Itä-Suomi kuuluu kuitenkin siirtymäkauden alueeseen, mistä johtuen rahoituskehys alenee jyrkästi ohjelmakauden loppua kohden. EU-rahoituksen voimakkaasti alenevaa profiilia loivennetaan kansallisella rahoituksella niin, että ohjelmakauden ensimmäisinä vuosina EU-rahoituksen osuus on kansallista rahoitusta suurempi ja ohjelmakauden loppua kohden kansallisen rahoituksen määrä kasvaa. Ohjelmatasolla EU-rahoituksen ja kansallisen rahoituksen osuus on 50–50. Loivennuksesta huolimatta erityisesti ESR-rahoituksen määrä laskee ohjelmakauden aikana varsin jyrkästi.

RAKENNERAHASTOJEN RAHOITUS* ETELÄ-SAVOSSA VUOSINA 2007 – 2013
(MILJOONAA EUROA)

	2007–2013	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EAKR	82,6	14,8	14,1	12,9	11,9	10,8	9,7	8,5
Valtio	68,5	7,9	9,4	9,5	9,9	10,2	10,6	11,0
yhteensä	151,1	22,7	23,5	22,4	21,8	21,0	20,3	19,5

	2007–2013	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ESR	41,1	9,1	8,1	6,9	5,8	5,0	3,8	2,4
Valtio	30,6	4,3	3,9	3,5	4,1	4,8	4,9	5,1
yhteensä	71,7	13,4	12,0	10,4	9,9	9,8	8,7	7,5

*) Taulukossa ei ole huomioitu v. 2009 lisäMYAK:in aiheuttamaa aikaistusta ja 5 % reserviä

Itä-Suomen suuralueelle laadittua Itä-Suomen EAKR-ohjelmaa ja ESR-ohjelman Itä-Suomen suuralueosiota konkretisoidaan maakuntatasolle vuosittain laadittavassa Etelä-Savon maakunnan yhteistyöasiakirjassa. Maakunnan yhteistyöasiakirjassa yhteistyöryhmä yhteensovittaa seuraavan varainhoitovuoden EAKR- ja ESR-osarahoitettavien toimenpideohjelmien ja niitä vastaavan kansallisen rahoitusosuuden kohdentumisen maakunnassa rakennerahasto-ohjelmia rahoittavalle valtion viranomaiselle ja maakunnan liitolle. Yhteistyöasiakirja laaditaan vuosittain samanaikaisesti maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman kanssa. Yhteistyöasiakirjan liitteinä olevat vuoden 2011 rahoitustaulukot ovat alustavia.

Vuodelle 2010 laaditun Etelä-Savon maakunnan yhteistyöasiakirjan strateginen tausta on Etelä-Savon maakuntaohjelma 2007–2010, jonka yhden rahoitusinstrumentin rakennerahasto-ohjelmat muodostavat. Yhteistyöasiakirjassa rahoitusta suunnataan aktivointitoimenpitein maakuntaohjelmassa määritellyille maakunnan avaintuotannonaloille sekä osaamispohjaisille kasvualoille: materiaaliteknologia, ympäristötekniikka, kuitu- ja prosessitekniikka, logistiikka ja turvallisuustekniikka, bioenergia, elintarviketurvallisuus, digitaalinen arkistointi ja viestintä sekä hyvinvointiin, matkailuun, kulttuuriin ja opettajakoulutukseen liittyvät t&tk-elementit.

Hakumenettelyt

Maakunnan yhteistyöryhmä päättää rakennerahasto-ohjelmien toteuttamiseen liittyvistä linjauksista, käsittelee ohjelmien toteuttamiseksi laadittuja ohjelmiasopimuksia ja antaa lausunnot hankkeista.

Alle 100 000 euron (EU ja valtion vastinrahoitus yhteensä) tuen osalta maakunnan yhteistyöryhmä delegoi päätöksenteon sihteeristölle. Hankkeista voidaan tehdä rahoituspäätöksiä vastuuviranomaisen päätöksellä niissä kohdissa, joista yhteistyöasiakirjassa erikseen mainitaan.

Vuonna 2008 siirryttiin ohjelmissa jatkuvaan hakuun. Rahoitushakemuksia voi näin ollen jättää rahoittajaviranomaisille ilman määräaika. EAKR-ohjelman toimintalinjojen 2 ja 3 sekä ESR-ohjelman toimintalinjojen 2, 3 ja 4 hankkeiden käsittelyä kuitenkin rytmittää niin, että tiettyyn määräpäivään mennessä jätetyt hakemukset otetaan käsittelyyn samanaikaisesti. Vuoden 2009 käsittelyaikatauluista ilmoitetaan myöhemmin erillisellä ilmoituksella lehdissä ja maakunnan internetsivuilla osoitteessa <http://rakennerahastot.ita-suomi.fi>.

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) Itä-Suomen toimenpideohjelma

Hankevalintoja ohjaavat valintakriteerit

Itä-Suomen alueellinen kilpailukyky- ja työllisyystavoitteen EAKR -ohjelman seuranta-komitea on hyväksynyt 3.12.2007 pidetyssä kokouksessa alla mainitut valintaperusteet käytettäviksi projektien hyväksymisessä Itä-Suomen EAKR -ohjelmassa 2007 – 2013.

Yleiset välttämättömät valintakriteerit

Hanke on

- o ohjelman mukainen, myös maakunnallisia painopisteitä tukeva
- o toteuttamiskelpoinen
- o toteutustavaltaan taloudellinen ja kustannustehokas
- o kestävän kehityksen periaatteiden mukainen

Hankevalintaa ohjaavat kriteerit

Hanke on

- o pysyvää tai pitkäaikaista lisäarvoa tuottava *)
- o innovatiivinen, alueellista kilpailukykyä, vetovoimaa ja uudistumista edistävä
- o työllisyyttä edistävä
- o uutta yritystoimintaa synnyttävä
- o pk-yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille edistävä
- o yrityksen kasvua tukeva
- o yritysten verkostoitumista ja klustereita edistävä
- o innovaatiojärjestelmiä vahvistava
- o T&K -toimintaa pk-yrityksissä lisäävä
- o tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntämistä edistävä
- o alueen vetovoimaa lisäävä
- o tasa-arvoa tukeva

Muut erityiskriteerit

Hanke

- o tukee maakunnan yhteistyöasiakirjan painotuksia
- o tukee maakunnan yhteistyöryhmän asettamia muita erityisiä kriteerejä

Toimintalinjakohtaiset valintakriteerit löytyvät yhteistyöasiakirjasta ko. toimintalinjan kohdalta.

*) Painokerroin kaksinkertainen muihin hankevalintaa ohjaaviin kriteereihin verrattuna

EAKR: TOIMINTALINJA 1

Yritystoiminnan edistäminen

Yritystoiminnan edistämiseksi toimintalinjalla tuetaan erityisesti yrittäjyyttä, uusien yritysten luomista ja kasvukykyisiä ja kehittyviä yrityksiä. Yrityskannan vahvistaminen ja yritystoiminnan dynamiikan turvaaminen edellyttävät uusien yritysten perustamista, siihen liittyvän toimintajärjestelmän vahvistamista ja prosessien aktivointia. Yrityksille suunnatut kehittämistoimenpiteet kohdistetaan erityisesti innovatiivista osaamista edustaviin ja/tai kasvupotentiaalia omaaviin yrityksiin ja yritysryppäisiin niiden kilpailukykyä vahvistaviin hankkeisiin. Pk-yritysten kehittämisen ohella avainaloille pyritään saamaan suuria veturiyrityksiä, jotka vauhdittavat teknologian siirtoa ja yhteistyöverkostojen luomista pk-yrityksiin. Suurilla yrityksillä on merkittävä rooli innovaatiojärjestelmissä tiedon ja osaamisen kehittäjinä ja hyödyntäjinä, pk-yritysten asiakkaina ja partnereina, erikoistuneiden palveluiden tarvitsijoina sekä mahdollisena kanavana pk-yrityksille kansainvälistymisessä.

Toimintalinjan tavoitteita ovat:

- Elinkeinopohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen
- Innovatiivisten, elinkelpoisten ja kasvukykyisten yritysten syntyminen
- Teollisten ja palvelualan yritysten kilpailukykyyn vahvistaminen
- Yritysten kasvumahdollisuuksien turvaaminen
- Yritysten innovaatiotoiminnan lisääminen ja innovatiivisten liiketoimintojen kehittäminen
- Yritysten innovaatioprosessien tehostaminen
- Markkinaehtoisten yrityspalveluiden ja palveluyrittäjyyden lisääminen
- Uusien markkinalähtöisten tuotteiden ja palvelujen aikaansaaminen
- Kestävän kehityksen huomioon ottaminen yritystoiminnassa
- Tuottavuuden kohottaminen
- Vientikaupan kehittäminen.

Rahoitusta suunnataan aktivointitoimenpitein maakuntaohjelmassa määritellyille maakunnan avaintuotannonaloille sekä osaamis pohjaisille kasvualoille: materiaalitekнологia, ympäristöteknologia, kuitu- ja prosessitekнологia, rautatietekнологia ja logistiikka, bioenergia, elintarviketurvallisuus, digitaalinen arkistointi ja viestintä sekä hyvinvointiin, matkailuun, kulttuuriin ja opettajakoulutukseen liittyvät t&tk-elementit.

Yrityshankkeita toteutetaan yhteistyöasiakirjan määrittelemissä puitteissa ja rahoituksen kohdentumisesta raportoidaan maakunnan yhteistyöryhmälle vuosittain. Vähintään 75 % hankkeista tulee kohdistua ohjelma-asiakirjassa esitettyihin Lissabonin strategian toteuttamisen menoluokkiin.

Toimintalinjakohtaiset kriteerit:

Hanke

- luo edellytyksiä uusien yritysten syntymiselle
- luo edellytyksiä yritysten kasvulle
- parantaa yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä
- lisää yritysten innovaatiotoimintaa ja innovaatioiden kaupallistamista yrityksissä
- edistää yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille
- kehittää yritysten edellytyksiä yrityspalvelujen hyödyntämisessä
- edistää yritysten edellytyksiä yhteistyön ja verkostojen kehittämisessä
- parantaa työllisyyttä tai turvaa työpaikkoja
- toteuttaa ohjelman horisontaalisia periaatteita

ELY (TEM)

Yritystukilainsäädäntö

- yrittäjyys ja uudet yritykset
 - o yritysten kehittämisavustus uusille, innovatiivisille yrityksille
- toimivat yritykset
 - o yritysten kehittämisavustus uusien tuotteiden ja palvelujen sekä tuotantomenetelmien kehittämiseen ja käyttöönottoon,
 - o innovaatioiden ja tutkimustulosten kaupallistamiseen,
 - o tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan edistämiseen,
 - o pk-yritysten verkostoitumiseen,
 - o alueiden yritystoiminnan monipuolistamiseen ja vahvistamiseen sekä
 - o työllisyyden parantamiseen.

Yksittäisen hankkeen rahoituksen valintakriteereinä on hankkeella syntyvä merkittävä vaikutus yrityksen kilpailukykyyn, kasvuun, teknologiaan, kansainvälistymiseen tai tuotavuuteen. Pelkästään paikallismarkkinoilla toimivien yritysten hankkeita ei rahoiteta, elleivät ne täydennä markkinakapeikkoja.

- uusiutuvien energiavarojen tukeminen
 - o avustus yrityksille (ml. kuntien omistamat yhtiöt) uusiutuvia energiavaroja hyödyntäviin investointeihin.

Yrityshankkeita voidaan toteuttaa vastuuviranomaisen päätöksellä.

Finnvera Oyj (TEM)

- uudet ja toimivat yritykset sekä yrittäjyys
 - o rahoitusta myönnetään yritysten kasvua, kilpailukykyä, kansainvälistymistä ja tuotavuutta edistäviin hankkeisiin. Rahoitusta voidaan myöntää myös, kun tavoitteena on ympäristöä säästävien tuotantomenetelmien käyttöönotto. Rahoituksen avulla luodaan uusia yrityksiä ja työpaikkoja, edistetään yrittäjyyttä ja mahdollistetaan liiketoiminnansiirrot.
 - o rahoitusinstrumentteina ovat lainat, luoton takaukset sekä pääomasijoitukset. Lainoista käytössä ovat investointi- ja käyttöpääomalaina, naisyrittäjälaina, pienlaina, ympäristölaina ja yrittäjälaina. Finnvera Oyj välittää EAKR-tukea lainojen korkoon sidottuna korkotukena ja takausten provisioon sidottuna takausprovisiotukena.
 - o Finnvera Oyj harjoittaa pääomasijoitustoimintaa tytäryhtiöidensä kautta, joita se voi pääomittaa EAKR-varoin. Tytäryhtiöistä Aloituserahasto Vera Oy (Avera) tekee pääomasijoituksia aikaisen vaiheen teknologiayrityksiin sekä teknologia-intensiivisiin tai innovatiivisiin palveluyrityksiin. EAKR-rahoitus mahdollistaa Averalta normaalia toimintaa suuremman riskioton. Alueelle (Itä-Suomi) korvamerkitty EAKR-pääomasijoitusraha parantaa merkittävästi aloittavien ja kasvavien yritysten mahdollisuutta saada lisäpääomaa toimintaansa. Palautuvat varat sijoitetaan samalle alueelle uudelleen. Vuosien 2009–2010 aikana sijoituksia tehdä enintään 5 miljoonan euron arvosta (EU+valtio).

Finnvera Oyj:lle TEM:n hallinnonalan kehiksestä osoitettava rahoitus käsitellään maakunnan yhteistyöryhmässä.

TL1:N RAHOITUSTAULUKKO: M€ (EAKR)

	EAKR	Valtio	kunta	Yhteensä
ELY /TEM	6,555	6,571	0	13,126
Yhteensä	6,555	6,571	0	13,126

EAKR: TOIMINTALINJA 2

Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen ja osaamisrakenteiden vahvistaminen

Toimintalinjan toimenpiteillä vahvistetaan oppilaitosten (yliopistot ja korkeakoulut, ammattikorkeakoulut ja 2. asteen oppilaitokset), tutkimuslaitosten ja osaamiskeskittymien edellytyksiä ja roolia tutkimus- ja tuotekehitysrahoituksen ja teknologiaohjelmien hyödyntäjinä sekä tiedon välittäjinä ja soveltajina, sekä kehitetään yrityspalveluorganisaatioita, jotta ne voivat paremmin tukea kasvuyritysten osaamisen kehittämistä ja edistää yritysverkostojen syntymistä. Innovaatio- ja osaamisrakenteiden avulla alueelle syntyy kasautuvaa osaamista. Toimijoiden yhteisissä prosesseissa luodaan uusia kehittämiskonsepteja ja toimintamalleja.

Toimintalinjan tavoitteita ovat:

- Dynaamisten, kansainvälisesti kilpailukykyisten ja vetovoimaisten innovaatio-ympäristöjen ja -verkostojen kehittäminen
- Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten ja vahvojen osaamiskeskittymien luominen tutkimuksen ja teknologiakehityksen avainaloille
- Liiketoimintaverkostojen vahvistaminen ja veturiyritysten hankintaverkostojen laajentaminen
- Kansainvälisesti toimivien koti- tai ulkomaisten veturi/ankkuriyritysten ja muiden merkittävien toimijoiden sijoittuminen alueelle
- Tutkimus- ja oppilaitosten t&tk-toiminnan ja yhteistyön lisääminen
- Yritystoiminnan toimintaedellytysten vahvistaminen

Rahoitusta suunnataan aktivointitoimenpitein maakuntaohjelmassa määritellyille maakunnan avaintuotannonaloille sekä osaamis pohjaisille kasvualoille: materiaalitekнологia, ympäristöteknologia, kuitu- ja prosessitekнологia, logistiikka- ja turvallisuustekнологia, bioenergia, elintarviketurvallisuus, digitaalinen arkistointi ja viestintä sekä hyvinvointiin, matkailuun, kulttuuriin ja opettajakoulutukseen liittyvät t&tk-elementit.

Toimintalinjakohtaiset kriteerit:

Hanke

- vaikuttaa alueen kilpailukykyyn ja työllisyyteen
- parantaa alueen innovaatioympäristöjä ja -kapasiteettia
- synnyttää ja hyödyntää teknologisia ja sosiaalisia innovaatioita
- edistää uuden osaamiseen liittyvän liiketoiminnan syntymistä
- lisää verkostoitumista ja yhteistyötä
- on yhteydessä alueen määrittelemiін strategiaan painotuksiin
- toteuttaa ohjelman horisontaalisia teemoja

ELY (TEM)

Yritystukilainsäädäntö

- yritysten toimintaympäristön parantaminen
 - o yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus hankkeisiin, jotka edistävät uuden yritystoiminnan tai liiketoiminnan käynnistymistä, yritysten välistä sekä yritysten ja oppi- ja tutkimuslaitosten sekä yritysten ja muiden julkisten yhteisöjen verkostoitumista, innovaatiotoimintaa, teknologian siirtoa tai tieto- ja viestintätekнологian käyttöä pk-yrityksissä. Rahoituksen kohteina voivat olla mm. yrityksille tarpeellisten tuotekehityspalvelujen, seudullisten ja muiden neuvottelupalvelujen, hautomopalvelujen sekä mittaus- ja testauspalvelujen kehittämishankkeet, eri-

laiset verkostoitumishankkeet, yritystoiminnan edistämistä tukevat selvitykset, liikeideoiden kaupallistamiseen ja tuotteistamiseen tähtäävät hankkeet sekä pk-yritysten sähköisen liiketoiminnan valmiuksiin ja hyödyntämiseen tähtäävät hankkeet.

TEM:n hallinnonalalla Etelä-Savon ELYn E-vastuualueen työllisyys- ja yrittäjyysryhmälle kohdennetaan rahoitusta tässä kohdassa noin 0,8 miljoonaa euroa.

- yritysten toimitilaratkaisut
 - o yritysten kehittämisavustus sellaisiin hankkeisiin, joissa kunta tai kunnan kokonaan tai osittain omistama kiinteistöyhtiö rakentaa toimitiloja pienille tai keskisuurille yrityksille elinkeinotoiminnan monipuolistamisen kannalta välttämättömiin tarpeisiin.

TEM:n hallinnonalalla Etelä-Savon ELYn E-vastuualueen työllisyys ja yrittäjyys -yksikölle kohdennetaan rahoitusta tässä kohdassa noin 1,1 miljoonaa euroa.

Yritysten toimitilaratkaisuhankkeita voidaan toteuttaa vastuuviranomaisen päätöksellä.

ELY (Tekes)

- soveltavan tutkimuksen hankkeet
 - o Yritysten tarpeista lähtevien kansainväliseen kilpailukykyyn tähtäävien tuotekehitys- ja innovaatiohankkeiden rahoitus oppi- ja tutkimuslaitoksille tai julkisille yhteisöille
 - o Yritysten toiminta- ja innovaatioympäristön, osaamisen ja valmiuksien kehittäminen kansalliselle ja kansainväliselle tasolle ja sitä tukevan palvelutoiminnan ja tarvittavien laitehankintojen rahoittaminen

TEM:n hallinnonalalla Etelä-Savon ELYn E-vastuualueen innovaatiot ja kansainvälistyvä liiketoiminta -ryhmälle kohdennetaan rahoitusta tässä kohdassa noin 1,9 miljoonaa euroa.

- strategiset hankkeet
 - o Maakunnan strategioiden mukaisten panostusalueiden ja klustereiden kehittämisen ja verkottamisen toteuttamiseen liittyvät hankkeet

TEM:n hallinnonalalla Etelä-Savon ELYn E-vastuualueen innovaatiot ja kansainvälistyvä liiketoiminta -yksikölle kohdennetaan rahoitusta tässä kohdassa noin 1,2 miljoonaa euroa.

Etelä-Savon maakuntaliitto (TEM/OPM)

Toimintaympäristöä, verkostoitumista sekä innovaatio- ja osaamisrakenteita tuetaan

- uusiutuvan energian käyttöä lisätään (TEM)
 - o selvittämällä tuotantologistiikan kehittämismahdollisuuksia
 - o edistämällä raaka-aineen saantiin ja markkinoille pääsyyn liittyviä selvityshankkeita
 - o edistämällä konsultoinnin ja neuvonnan avulla uusiutuviin energialähteisiin perustuvan energian käyttöönottoa
- kehittämällä osaamisrakenteita (TEM/OPM)
 - o osaamisen rakenteiden strategiset kohteet
 - o kehitetään koulutuksen alueellista saavutettavuutta edistämällä tietoyhteiskunta- ja viestintäpalvelujen käyttöönottoa

- o tuetaan alueen korkeakoulujen toiminnallista yhteistyötä ja verkottumista tutkimuslaitosten, toisen asteen ja alueen yritysten kanssa.
 - o edistetään tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen laboratorioiden ja tutkimustilojen kilpailukykyä ja niiden yhteiskäyttöä alueen yritysten toiminnan tehostamiseksi ja kehittämiseksi
- kehittämällä hyvinvointi- ja kulttuurirakenteita (TEM/OPM)
 - o selvitykset hyvinvointipalvelujen kehittämistarpeista palvelurakenteen vahvistamiseksi
 - o tuetaan hankkeita, joissa edistetään yrityshakuista kulttuuria ja ammattimaista luovaa taloutta sekä tuetaan kulttuurin kansainvälisten yhteistoimintamuotojen syntymistä.
- edistämällä innovaatiotoimijoiden yhteistyötä, yhteistyömalleja ja kansainvälistymistä
 - vahvistamalla julkisen sektorin ja yritysten välistä yhteistyötä kansainvälistymisessä ja markkinoinnissa sekä luomalla edellytyksiä kansainvälisten yritysten toimintojen sijoittumiselle.
 - luomalla ja vahvistamalla innovaatioympäristöjä ja osaamiskeskittymiä, joissa innovaatiot kehittyvät ideasta kaupallisiin tuotteisiin ja palveluihin, sekä edistämällä jo luotujen ympäristöjen käyttöä sekä vahvistamalla liiketoimintaosaamisen rakenteita

TL2:N RAHOITUSTAUUKKO : M€ (EAKR)

	EAKR	Valtio	kunta	Yhteensä
ELY	2,866	2,170	0,696	5,732
Maakuntaliitto	2,250	1,740	0,510	4,500
Yhteensä	5,116	3,910	1,206	10,232

EAKR: TOIMINTALINJA 3

Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen

Itä-Suomen toimenpideohjelmassa alueiden saavutettavuutta voidaan tukea liikenneväyliin ja logistisiin järjestelmiin liittyvillä toimenpiteillä, jos maakunnat näkevät ne erityisen tärkeiksi alueellisen kehityksen kannalta. Lisäksi hankkeilla tulee olla selkeä yhteys alueen elinkeinotoiminnan kehittämiseen. Pääsääntöisesti investoinnit liikenneväyliin hoidetaan kansallisesti.

Tietoyhteiskunnan kehittyminen luo mahdollisuuksia uudistaa palvelurakennetta ja luoda uudentyypistä tuotannollista toimintaa etäisyyksistä riippumatta. Tietoyhteiskunnan kehittäminen liittyy lähivuosina tiiviisti Euroopan unionin i2010-strategian toteutukseen. Sen painopisteenä on sellaisten palveluiden, sovellutusten ja sisältöjen kehittäminen, jotka luovat uusia markkinoita, alentavat kustannuksia ja parantavat tuottavuutta koko taloudessa. Keskeisenä periaatteena on julkisen ja yksityisen sektorin läheinen yhteistyö ja kumppanuus.

Tavoitteena on luoda Itä-Suomesta vetovoimainen alue, jossa taloudellinen toiminta ja luonnon- ja kulttuuriympäristön hoito sovitetaan yhteen. Ympäristön hoitoon liittyviä hankkeita voidaan tukea silloin, kun sillä saadaan erityistä lisäarvoa mm. uusien yritysten houkuttelemiseksi Itä-Suomeen tai olemassa olevien yritysten kasvulle, ja asukkaiden pysymiseen Itä-Suomessa ja uusien asukkaiden saamiseen alueelle.

Uusiutuvien energialähteiden käyttöä lisätään ensisijaisesti omien energialähteiden varassa. Ohjelmalla luodaan edellytyksiä puuenergiaa käyttävälle energian tuotannolle. Tuotannon ja käytön lisääminen edellyttää panostusta energiatuotannon kannalta keskeisiin logistisiin järjestelmiin. Ohjelmasta rahoitetaan erityisesti yhteistyö-, verkosto- ja public-private- hankkeita sekä kunnallisiin järjestelmiin ja palveluihin liittyviä selvityshankkeita.

Palvelujärjestelmiä kehitetään mm. tietoyhteiskunnan keinoin luomalla uusia palvelusisältöjä ja palvelujen järjestämis-, tuottamis- ja jakelutapoja sekä edistämällä niiden käyttöön ottamista. Kehittämisessä otetaan huomioon koko palveluketjun logistiikka. Hankkeiden tulee vastata Itä-Suomelle tyypillisten saavutettavuusongelmien tai väestön ikääntymisen haasteisiin. Ne voivat toimia pilotteina ja niiden avulla voidaan ottaa käyttöön uusia menetelmiä Itä-Suomessa.

Toimintalinjan tavoitteita ovat:

- Itä-Suomen saavutettavuuden ja sisäisten yhteyksien parantaminen,
- Liikenneyhteyksien ja logististen järjestelmien toimivuuden parantaminen,
- Tietoyhteiskunta- ja viestintäpalvelujen esteetön ja tasa-arvoinen saatavuus,
- Itä-Suomen palvelurakenteen kehittäminen huomioiden harva asutus, pitkät etäisyydet ja väestön ikääntymisen aiheuttamat erityisvaatimukset,
- Hyvä ympäristö

Ohjelmasta rahoitettavilla hankkeilla on oltava kytkentä elinkeinotoimintaan.

Toimintalinjakohtaiset kriteerit:

Hanke

- parantaa alueen saavutettavuutta ja logististen järjestelmien toimivuutta
- parantaa alueen vetovoimaisuutta yritysten, työntekijöiden ja matkailijoiden näkökulmasta
- parantaa elinympäristön laatua

- parantaa palvelujen sisältöä, laatua, tehokkuutta, saatavuutta sekä yhteistyötä kuntien ja muiden palveluntuottajien kesken
- vahvistaa muutoin yritystoiminnan toimintaympäristöä

Saavutettavuutta parannetaan

Etelä-Savon maakuntaliitto (TEM)

- kehittämällä tietoliikenteen ja tietoyhteiskunnan palveluja, sovelluksia ja sisältöjä
- kehittämällä sähköisen viestinnän infrastruktuuria, ml. laajakaistaverkot

ELY (TEM)

Työvoimapolitiittinen lainsäädäntö

- kehittämällä logistista tehokkuutta, saavutettavuutta ja liikenneturvallisuutta parantavia, elinkeinoelämää palvelevia yhteyksiä TEN-verkkoihin

Ratahallintokeskus (LVM)

- käytetään maakunnan keskeisten strategisten liikennehankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen: Savonradan nopeuden nosto välillä Mikkeli – Pieksämäki

EU+valtio	2009	2010	2011	Yhteensä
Meuroa	0,5	2,5	1,6	4,6

Alueiden vetovoimaisuutta parannetaan

Etelä-Savon maakuntaliitto (TEM)

- kehittämällä ja luomalla edellytyksiä monipuolisille, elinkeinoja tukeville palveluille sekä luonto- ja kulttuurimatkailulle huomioiden Etelä-Savon matkailun kehittämissuhteen painotukset: kehittämishankkeet

ELY (TEM)

Työvoimapolitiittinen lainsäädäntö

- kehittämällä luonto- ja kulttuurikohteita sekä palveluvarustusta huomioiden Etelä-Savon matkailun kehittämissuhteen painotukset: infrahankkeet

ELY (YM)

- Kunnostetaan ja kehitetään luonnon- ja kulttuuriperinnön kannalta arvokkaita rakennuksia ja ympäristöjä sekä kulttuurikohteita ja niihin liittyviä palveluja, mikäli ne liittyvät suoraan elinkeinotoimintoihin, esim. matkailuun.
- Tehdään selvityksiä ja suunnitelmia, joilla kehitetään menetelmiä ja uusia teknologioita ympäristön tilan parantamiseksi sekä riskien hallintaan.
- Tehdään selvityksiä ja suunnitelmia, jotka parantavat ympäristön laatua sekä alueen vetovoimaisuutta yritysten, työntekijöiden ja matkailijoiden näkökulmasta
- Tuetaan toimia, joilla edistetään vesistöjen kunnostusta ja vesihuoltoa, mikäli ne parantavat välittömästi yritystoiminnan toimintaedellytyksiä.
- Luodaan edellytyksiä matkailun kehitykselle, erityisesti luonto- ja kulttuurimatkailulle.

Kokeiluosion toteutus palvelujärjestelmien kehittämiseksi vuosina 2008-2010

Etelä-Savon maakuntaliitto (TEM)

Palvelujärjestelmiä koskeva kokeiluosio toteutetaan vuosina 2008–2010. Itä-Suomen maakunnat varaavat vuosien 2008–2010 maakunnan yhteistyöasiakirjoissa yhteensä 5 M€ EAKR:n, valtion ja kuntien rahoitusta. Hankkeiden tuen määrä on pääsääntöisesti 70 %.

Kahden hakukierroksen jälkeen uutta erillistä hakukierrosta kokeiluosiosta ei enää järjestetä, vaan vuoden 2009 Itä-Suomen laajuinen hankehaku oli uusien hankkeiden osalta viimeinen. Sitomatta jäänyt rahoitus voidaan jatkossa käyttää myös maakunnallisiin hankkeisiin, joita arvioidaan kokeiluosion kriteereillä ja osana sitä.

Kokeiluosion tavoitteena on hyvinvointipalveluiden osalta

- edistää Itä-Suomen erityishaasteisiin (harva ja kauttaaltaan asuttu, pitkät etäisyydet, väestön ikääntyminen) vastaavia palvelujen kehittämiskokeiluja, jotka liittyvät hyvinvointipalvelujen sisältöön, laatuun, tehokkuuteen sekä saatavuuteen
- kehittää asiakaslähtöisiä ja helpokäyttöisiä palveluja
- edistää itsenäistä suoriutumista
- edistää yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin kumppanuutta ja uusia yhteistyömuotoja palvelutuotannossa

Kokeiluosion erityiset hankevalintakriteerit:

- hankkeen tulosten tulee olla laajennettavia ja monistettavia
- hankkeessa on uusi ja innovatiivinen toimintatapa
- hankkeen yhteistyöverkoston laatu ja osaaminen
- hankkeessa on asiakaskeineinen toimintamalli
- hanke hyödyntää uusimpia hyvinvointitekologioita
- hanke lisää palvelujen kustannustehokkuutta
- hanke lisää erityisesti kuntien välistä yhteistoimintaa palvelutuotannossa ja luo uusia yhteistyömuotoja yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin välillä
- hanke kehittää palvelutuotannon johtamismenetelmiä
- hanke turvaa ja edistää palvelutyövoiman saantia
- hanke täydentää sosiaali- ja terveydenhuollon muita kehittämisjärjestelmiä ja -rahoitusta

TL 3:N RAHOITUSTAUUKKO: M€ (EAKR)

	EAKR	Valtio	kunta	Yhteensä
Maakuntaliitto	0,740	0,360	0,380	1,480
ELY	0,575	0,113	0,462	1,150
Ratahallintokeskus	1,455	1,045	0	2,500
Yhteensä	2,770	1,518	0,842	5,130

**Euroopan sosiaalirahaston (ESR)
Manner-Suomen toimenpideohjelman
Itä-Suomen suuralueosio**

Hankevalintoja ohjaavat valintakriteerit

Seurantakomitea on hyväksynyt 24. - 25.5.2007 pidetyssä kokouksessa alla mainitut valintaperusteet käytettäväksi projektien hyväksymisessä rahoitettaviksi Manner-Suomen ESR-ohjelmasta 2007-2013.

Välttämättömät ehdot valinnalle:

- Projekti sopii ESR - ohjelmaan ja johonkin haussa olevaan ohjelman toimintalinjaan
- Projektin toteuttajaorganisaatio on tukikelpoinen ohjelmasta myönnettävään tukeen
- Projekti edistää vahvasti ainakin yhtä seuraavista ESR-ohjelman horisontaalisista painotuksista:
 - sukupuolten välinen tasa-arvo sekä miesten ja naisten yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä
 - kansainvälisen, kansallisen, alueellisen ja/tai paikallisen tason kumppanuus sekä työmarkkinaosapuolen ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen eri tasoilla
 - teknologiset ja sosiaaliset innovaatiot (sosiaalisia innovaatiot voivat liittyä esim. teknologiaan, kaupallistamiseen, organisaatioiden toimintaa tai sosiaalisiin käytäntöihin)
 - kestävä kehitys jonkin/joidenkin seuraavan ulottuvuuden osalta: sosiaalinen, taloudellinen, kulttuurinen ja ekologinen kestävä kehityksen ulottuvuus.

Yleiset arviointiperusteet:

- **Projektin toimenpiteet kohdistuvat aloittaviin henkilöihin**
 - Projektisuunnitelma on toteuttamiskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen
 - Projektin toteuttajalla on riittävät taloudelliset edellytykset ja projektille esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi
 - Projektin toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi riittävä osaaminen ja kokemus
 - Projektin toteuttajalla on toteutuksen kannalta oleelliset verkostot ja järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin
 - Projektissa on tarkoitus saavuttaa välittömiä tai välillisiä pitkäkestoisia, työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä tuloksia ja vaikutuksia
- **Projektin toimenpiteet ovat menetelmien kehittämistä**
 - Projektisuunnitelma on toteuttamiskelpoinen ja perustuu ennalta selvitettyyn tarpeeseen
 - Projektin toteuttajalla on riittävät taloudelliset edellytykset ja projektille esitetyt resurssit ovat realistiset projektisuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi
 - Projektin toteuttajalla on esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi riittävä osaaminen ja kokemus
 - Projektin toteuttajalla on toteutuksen kannalta oleelliset verkostot ja järjestetty yhteistyö oleellisiin sidosryhmiin
 - Projektissa on tarkoitus saavuttaa työllisyyttä edistäviä tai ylläpitäviä tuloksia ja vaikutuksia

Erityiset arviointiperusteet:

- Hanke tukee maakunnan yhteistyöasiakirjassa mainittuja teemoja
- Hanke tukee valtakunnallisia kehittämisteemoja
- Hanke tukee rahoittajan painotuksia

Manner-Suomen ESR -ohjelman seurantakomitean päätöksen mukaan ESR- toiminnassa on mahdollista rahoittaa EAKR -tyyppistä toimintaa yleisasetuksen (1083/2006/EY) ja ESR-asetuksen (1081/2006/EY) mukaisesti silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ohjelman toteutuksen joustavoittamiseksi ja tuloksellisen toteutuksen varmistamiseksi.

ESR: TOIMINTALINJA 1

Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

Toimintalinjan rahoitusta suunnataan hankkeisiin, joilla lisätään työorganisaatioiden joustavuutta ja muutosvalmiutta, tuetaan monimuotoistuvien työyhteisöjen kehittämistä sekä turvataan työhyvinvointia. Toimintalinjalta rahoitetaan hankkeita, joilla vahvistetaan pk-yritysten johdon ja henkilöstön osaamista sekä tuottavuuden ja innovatiivisuuden kehittämistä yrityksissä laadullisesti kestäväällä tavalla. Erityistä huomiota kiinnitetään maakunnan merkittävästi työllistävien toimialojen kehittämistoiminnalle.

ELY/TEM

Toimintalinjassa painotetaan hankkeita, joilla:

- Vastataan työyhteisöjen nykyisiin ja tulevaisuuden kehittämistarpeisiin osaamisen, johtamisen ja työhyvinvoinnin osalta. Erityinen haaste on rakentaa työyhteisöjen kehittämispalveluista ja koulutuspalveluista kokonaisuus, joihin myös kaikkein pienimpien työyhteisöjen on mahdollista osallistua.
- Tuetaan merkittävästi työllistävien toimialojen kehittämishankkeita
- Tuetaan pk-yritysten liiketoimintaosaamista ja kansainvälistymistä
- toteutetaan yritysten ekotehokkuuteen tähtäviä toimenpiteitä ja neuvontaa

ELY/OPM

Toimintalinjassa painotetaan seuraavanlaisia hankkeita:

- Edistetään työpaikalla tapahtuvan oppimisen kehittämistä sekä joustavia, työelämälähtöisiä koulutusratkaisuja palvelevan tieto- ja viestintätekniikan käyttöönottoa (esimerkiksi työpaikkojen aloitteesta erityispätevyyksien koulutusta ja korkeakoulujen oppisopimuskoulutusta).
- Edistetään liiketoiminta- ja logistiikan osaamisen kehittämistä tukemalla erityisesti kansainvälistymisen ja verkostotyöskentelyn osaamista.
- Tuetaan koulutuksen ja yritysten välistä yhteistyötä yrittäjyysopintojen ja myönteisen yrittäjyysasenteen luomiseksi.
- Tuetaan luovan talouden potentiaalin hyödyntämistä yrittäjyudessa ja liiketoiminnassa.
- Tuetaan monikulttuuristen opiskelu- ja toimintaympäristöjen kehittämistä.
- Kehitetään toimintatapoja yhteistyössä koulutusjärjestelmän edustajien, työelämän ja kolmannen sektorin kanssa työssä jaksamisen edistämiseksi.

ELY/STM

Toimintalinjassa painotetaan seuraavanlaisia hankkeita:

- Edistetään sukupuoleen tai vammaan liittyvää tasa-arvoistamista työorganisaatioissa.
- Tuetaan sosiaali- ja terveydenhuollon naisyrittäjyyttä.
- Edistetään työn ja perhe-elämän yhteensovittamista.

TL 1:N RAHOITUSTAUUKKO: M€ (ESR)

	ESR	Valtio	kunta	reservi	Yhteensä
ELY/TEM	1,479	1,084	0,396	0,150	3,109
ELY/OPM/	0,458	0,352	0,110	0,039	0,959
ELY/STM	0,048	0,041	0,022	0,085	0,196
yhteensä	1,985	1,477	0,528	0,274	4,264

ESR: TOIMINTALINJA 2

Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen

Tavoitteena on, että mahdollisimman moni työkäinen sidottaisiin yhteiskuntaan työmarkkinoille osallistumisen kautta. Tavoitteeseen pääsemiseksi kehitetään toimintatapoja, jotka ehkäisevät syrjäytymistä sekä edistävät vaikeassa asemassa olevien työttömien, esim. nuorten, vajaakuntoisten ja maahanmuuttajien sekä työmarkkinoiden ulkopuolella olevien henkilöiden työllistymistä, kouluttautumista ja työmarkkinoilla pysymistä. Toimintalinjan toimenpiteissä huomioidaan myös koulutettujen nuorten erityistuen tarve ensimmäiseen työpaikkaan sijoittumisessa esim. harjoittelujen ja lopputöiden tekemisen organisoinnissa.

ELY/TEM

Toimintalinjassa painotetaan hankkeita, joilla:

- Tuetaan nuorten sijoittumista koulutukseen ja koulutuksen jälkeiseen ensimmäiseen työpaikkaan
- Tuetaan nuorten työharjoittelujen organisointia ja sitä kautta sijoittumista alueen yrityksiin ja työorganisaatioihin
- Tuetaan irtisanottujen ja lomautettujen nopeaa integroimista takaisin työelämään
- Tuetaan toimenpiteitä, joilla kuntouttavien, kouluttavien ja valmentavien toimien avulla myös vajaakuntoisten ja työmarkkinoilla vaikeassa asemassa olevien osittainkin työpanos saadaan työmarkkinoiden käyttöön

ELY/OPM

Toimintalinjassa painotetaan seuraavanlaisia kokonaisuuksia:

- Kehitetään nuorten ja aikuisten tieto- ja neuvontapalveluja sekä nuorten osallisuutta ja vaikuttamista tukevia menetelmiä ja edistetään erityisryhmien huomioon ottamista sekä opiskelun ja työllistymisen parantumista.
- Monipuolistetaan nuorten työpajatoimintaa, kehitetään sitä moniammatillisessa palveluverkostossa ja parannetaan pajatoiminnan alueellista kattavuutta.
- Edistetään alueellisesti tasa-arvoisia koulutuksen mahdollisuuksia ja saavutettavuutta.
- Edistetään joustavuutta eri koulutusohjelmien sisällä ja välillä. Koulutuksen laatua kehitetään nuorten osaamistakuun avulla ja luodaan jatkuvan oppimisen malli.

ELY/STM

Toimintalinjassa painotetaan seuraavanlaisia hankkeita:

- Tuetaan vaikeasti työllistyvien ja syrjäytymisvaarassa olevien erityisryhmien (esim. vajaakuntoiset, mielenterveys- ja päihdekuntoutajat, maahanmuuttajat) työmarkkinavalmiuksien ja työkyvyn ylläpitoa.

TL 2:N RAHOITUSTAULUKKO: M€ (ESR)

	ESR	Valtio	kunta	reservi	Yhteensä
ELY/OPM	0,444	0,293	0,112	0,344	1,193
ELY/STM	0,101	0,073	0,022		0,196
ELY/TEM	1,877	1,501	0,468		3,846
yhteensä	2,422	1,867	0,602	0,344	5,235

ESR: TOIMINTALINJA 3

Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen

Osaamis- ja työvoimatarpeiden kohtaanto-ongelmaan on vastattava kehittämällä ja tukemalla uudenlaisia, työelämän osaamistarpeita vastaavia ja työvoimaan kuuluvan ammatillisen kehittymisen takaavia, työpaikalla tapahtuvan oppimisen malleja sekä kehittämällä järjestelmiä, jotka pystyvät tunnistamaan ja tunnustamaan jo opittua tietoa ja taitoa. Osaamisen ja palveluiden kehittämisen haasteena ovat erityisesti työmarkkinoiden ja aikuisväestön tarpeisiin vastaavien työelämälähteiden ja työelämälähtöisten koulutus- ja ohjausmallien kehittäminen. Pysyvän muutoksen aikaansaamiseksi tarvitaan koulutus- ja työvoimapalvelujärjestelmän kehittämistä joustavampaan ja työelämälähtöisempään suuntaan. Ennakointitiedon ja työelämäyhteistyön pohjalta on varmistettava koulutuksen vastaavuus työmarkkinoiden muutoksiin, koulutustarjonnan oikea suuntaaminen ja sen riittävyyden varmistaminen ja osaamisjärjestelmien kehittäminen tukemaan työmarkkinoiden muutostilanteita ja tulevaisuuden tarpeita.

Haasteena ovat myös alueellisen innovaatiojärjestelmän, koulutuksen laadun ja joustavien opintoketjujen kehittäminen. Yritysten menestymisen kannalta keskeisin tulevaisuuden haaste on niiden sopeutumiskyky markkinoiden muutoksiin ja osaavan työvoiman saatavuus. Oppilaitosten ja elinkeinoelämän verkostoitumista on tuettava ja edistettävä sitä tukevia toimenpiteitä. Tuetaan yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, muiden oppilaitosten, tutkimus- ja teknologiakeskusten, osaamiskeskusten sekä yritysten verkostoimaisten toimintamallien luomista sekä uusien osaamiskumppanuuksien kehittämistä.

Rahoitusta suunnataan seuraavien maakunnan avaintuotanto- ja kasvualojen osaamisen kehittämiseen: materiaaliteknologia, ympäristöteknologia, kuitu- ja prosessiteknologia, rautatieteknologia ja -logistiikka, bioenergia, elintarviketurvallisuus, digitaalinen arkistointi ja viestintä sekä hyvinvointiin, matkailuun, kulttuuriin ja opettajakoulutukseen liittyvät t&tk-elementtien kehittämiseen.

ELY/TEM

Toimintalinjassa painotetaan hankkeita, joilla:

- kehitetään työmarkkinoiden, työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointia
- kehitetään työllistämisen ja koulutuksen yhdistämistä
- kehitetään työvoiman ohjausjärjestelmää, esim. oppimisvaikeuksien tunnistamista sekä tietopalvelujen, ammatinvalinnan- ja oppilaanohjauksen yhteistyötä

ELY/OPM

Toimintalinjassa painotetaan seuraavanlaisia hankkeita:

- Tuetaan T&K-toiminnan ja logistiikan järjestelmien kehittämistä.
- Tuetaan pysyvän yhteistyön rakentamista korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, oppilaitosten, elinkeinoelämän, välittäjäorganisaatioiden sekä julkisen sektorin välillä alueellisen innovaatiopotentialin vahvistamiseksi.
- Tuetaan korkeakoulujen rakenteellista yhteistyötä sekä varmistetaan korkea laatu ja houkutteleva ammatillinen koulutus edistämällä opetushenkilöstön koulutusta, opetuksen laadun kehittämistä ja ammatillisen osaamisen tunnistamista.
- Edistetään aikuiskoulutuksen uusien yhteistyömuotojen kehittämistä ohjaukseen, neuvontaan ja opiskelijoiden rekrytointiin. Tuetaan alueellisia verkostoja aikuisopetuksen henkilökohtaistamiseksi.

- Edistetään toisen asteen koulutuksen yhteistyötä ja ammatillisen toisen asteen ja lukiokoulutuksen yhteistyötä sekä kehitetään alakohtaista eri kouluasteiden välistä toimintaa.
- Kehitetään kirjastoja alueellisina oppimisympäristöinä osana koulutusta ja tutkimusta sekä kohotetaan opetusalan, kirjasto- ja nuorisotyöntekijöiden osaamistasoa.

TL 3:N RAHOITUSTAUDUKKO: M€ (ESR)

	ESR	Valtio	kunta	reservi	Yhteensä
ELY/TEM	0,511	0,231			0,742
ELY/OPM	1,312	0,995	0,294	0,046	2,647
yhteensä	1,823	1,226	0,294	0,046	3,389

ESR: TOIMINTALINJA 4

Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa

Toimintalinjan 4 sisältö jakautuu kahteen osaan: työperusteisen maahanmuuton edistämiseen ja hyvien käytäntöjen etsimiseen ja levittämiseen EU:n sisällä.

Jäsenvaltioiden ja alueiden välisen yhteistyön kautta pyritään saamaan lisäarvoa suomalaiseseen työvoima-, elinkeino-, kulttuuri- ja koulutuspolitiikkaan. Kansainvälinen yhteistyö tuo eurooppalaisen ulottuvuuden Lissabonin strategian tavoitteisiin pyrittäessä, se edistää inhimillisten voimavarojen kehittämistä yhteisen oppimisprosessin kautta, se tuo uusia näkökulmia, uusia ideoita ja uusia ratkaisuvaihtoehtoja suomalaiseen politiikkaan ja luo pohjaa myös useamman jäsenmaan yhteisille ratkaisuille ja motivoi osanottajia (työttömiä, työssä olevia ja pk-yrityksiä), se synnyttää virallisia ja epävirallisia verkostoja eri tasoille ja auttaa asiantuntijoita kehittämään työkäytäntöjään ja taitojaan. Jäsenvaltioiden ja alueiden välistä yhteistyötä toteutetaan eri tasoilla: projektitasolla, alueellisten ja kansallisten verkostojen tasolla, alueiden välisenä yhteistyönä ja hallintoviranomaisten välisenä yhteistyönä, ja siihen voivat osallistua monenlaiset toimijat, myös esim. kohderyhmien ja sidosryhmien edustajat, mikä on omiaan edesauttamaan kansainvälistymistä myös ruohonjuuritasolla.

ELY/TEM

Toimintalinjassa painotetaan hankkeita, joilla:

- tiivistetään yhteistyötä työperusteisen maahanmuuttoon liittyen EU-maitten kanssa (käytetään edellisten vuosien myöntövaltuuksia)

ELY/OPM

Toimintalinjassa painotetaan hankkeita:

- Edistetään kulttuuriyrittäjyyttä ja luovan talouden toimintaa tukevien hyvien käytäntöjen etsimistä ja yhteistyön vahvistamista.
- Tuetaan koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistämiseen tähtäävien toimintamallien etsimistä ja levittämistä.
- Vahvistetaan oppilaitosyhteisöjen ja opettajien valmiuksia vastata maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ja opiskelijoiden tarpeisiin.

TL 4:N RAHOITUSTAUUKKO: M€ (ESR)

	ESR	Valtio	kunta	Yhteensä
ELY/OPM	0,063	0,055	0,041	0,159
yhteensä	0,063	0,055	0,041	0,159

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: 2010

OHJELMA: Itä-Suomi

 MAAKUNTA: Etelä-Savo
 ELY: Etelä-Savon ELY

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY				Maa-kunta			Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
	TEM	LVM	YM	MMM	TEM	OPM	STM		
HALLINNONALA									
TOIMINTALINJA									
TL 1	13,126	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	13,126
EAKR	6,555								6,555
VALTIO	6,571								6,571
Kuntarahoitus	0,000								0,000
Muu julkinen									0,000
TL 2	5,732	0,000	0,000	0,000	3,060	1,440	0,000	0,000	10,232
EAKR	2,866				1,530	0,720			5,116
VALTIO	2,170				1,200	0,540			3,910
Kuntarahoitus	0,696				0,330	0,180			1,206
Muu julkinen									0,000
TL 3	0,460	2,500	0,690	0,000	1,480	0,000	0,000	0,000	5,130
EAKR	0,230	1,455	0,345		0,740				2,770
VALTIO	0,013	1,045	0,100		0,360				1,518
Kuntarahoitus	0,217	0,000	0,245		0,380				0,842
Muu julkinen									0,000
YHTEENSÄ	19,318	2,500	0,690	0,000	4,540	1,440	0,000	0,000	28,488
EAKR	9,651	1,455	0,345	0,000	2,270	0,720	0,000	0,000	14,441
VALTIO	8,754	1,045	0,100	0,000	1,560	0,540	0,000	0,000	11,999
Kuntarahoitus	0,913	0,000	0,245	0,000	0,710	0,180	0,000	0,000	2,048
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: 2010

OHJELMA: Itä-Suomi

 MAAKUNTA: Etelä-Savo
 ELY: Etelä-Savon ELY

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

TYÖ- JA ELINKEINO-MINISTERIÖ	Yritystukilain-säädäntö- *	Työvoima-poliittinen lainsäädäntö	YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA			
TL 1	13,126	0,000	13,126
EAKR	6,555		6,555
VALTIO	6,571		6,571
Kuntarahoitus	0,000		0,000
Muu julkinen			0,000
TL 2	5,732	0,000	5,732
EAKR	2,866		2,866
VALTIO	2,170		2,170
Kuntarahoitus	0,696		0,696
Muu julkinen			0,000
TL 3	0,000	0,460	0,460
EAKR		0,230	0,230
VALTIO		0,013	0,013
Kuntarahoitus		0,217	0,217
Muu julkinen			0,000
YHTEENSÄ	18,858	0,460	19,318
EAKR	9,421	0,230	9,651
VALTIO	8,741	0,013	8,754
Kuntarahoitus	0,696	0,217	0,913
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet, Tekesin ja Finnvera Oyj:n hankkeet.

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA
UUODEN 2010 TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JAKOA VARTEN

VUOSI: **2010**
 OHJELMA: **Itä-Suomen suuralue ilman Kainuuta**
 ELY: **Etelä-Savon ELY**
 MAAKUNTA: **Etelä-Savo** Miljoonaa euroa
 RAHASTO: **ESR**

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelmar	
	TEM	OPM	STM	TEM	eservi	Yhteensä
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 35 %	2,959	0,920	0,111	0,000	0,274	4,264
ESR	1,479	0,458	0,048		0,179	2,164
VALTIO	1,084	0,352	0,041		0,095	1,572
Kuntarahoitus	0,396	0,110	0,022			0,528
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 30 %	3,846	0,849	0,196	0,000	0,344	5,235
ESR	1,877	0,444	0,101		0,221	2,643
VALTIO	1,501	0,293	0,073		0,123	1,990
Kuntarahoitus	0,468	0,112	0,022			0,602
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 30 %	0,742	2,601	0,000	0,000	0,046	3,389
ESR	0,511	1,312			0,031	1,854
VALTIO	0,231	0,995			0,015	1,241
Kuntarahoitus	0,000	0,294				0,294
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 5 %	0,000	0,159	0,000	0,000	0,000	0,159
ESR		0,063				0,063
VALTIO		0,055				0,055
Kuntarahoitus		0,041				0,041
Muu julkinen						0,000
TL:t YHTEENSÄ	7,547	4,529	0,307	0,000	0,664	13,047
ESR	3,867	2,277	0,149	0,000	0,431	6,724
VALTIO	2,816	1,695	0,114	0,000	0,233	4,858
Kuntarahoitus	0,864	0,557	0,044	0,000		1,465
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000

Hallinnonalojen rahoitusosuudet vuonna 2010 Itä-Suomen ohjelmassa, perustuu valtioneuvoston päätökseen 1.2.2007

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa				0,000
ESR %	61,0	36,0	3,0	100,0

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4%, joka on 50 %

teknisestä tuesta ja vastaavan suuruinen summa on vähennetty valtion osuudesta. Molemmista on vähennetty varaus äkillisiin rakennemuutoksiin 5 %

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: 2011 (alustava suunnitelma)

OHJELMA: Itä-Suomi

MAAKUNTA: Etelä-Savo
ELY: Etelä-Savon ELY

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY				Maa-kunta			Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
	HALLINNONALA	TEM	LVM	YM	MMM	TEM	OPM		
TOIMINTALINJA									
TL 1	10,373	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	10,373
EAKR	4,839								4,839
VALTIO	5,535								5,535
Kuntarahoitus	0,000								0,000
Muu julkinen									0,000
TL 2	4,510	0,000	0,000	0,000	2,390	1,184	0,000	0,000	8,084
EAKR	2,350				1,130	0,528			4,008
VALTIO	1,770				1,110	0,496			3,376
Kuntarahoitus	0,390				0,150	0,160			0,700
Muu julkinen									0,000
TL 3	0,400	1,600	0,809	0,000	1,700	0,000	0,000	0,000	4,509
EAKR	0,130	0,960	0,223		0,500				1,813
VALTIO	0,070	0,640	0,136		0,350				1,196
Kuntarahoitus	0,200	0,000	0,450		0,850				1,500
Muu julkinen									0,000
YHTEENSÄ	15,283	1,600	0,809	0,000	4,090	1,184	0,000	0,000	22,966
EAKR	7,319	0,960	0,223	0,000	1,630	0,528	0,000	0,000	10,660
VALTIO	7,375	0,640	0,136	0,000	1,460	0,496	0,000	0,000	10,107
Kuntarahoitus	0,590	0,000	0,450	0,000	1,000	0,160	0,000	0,000	2,200
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: 2011 (alustava suunnitelma)

OHJELMA: Itä-Suomi

MAAKUNTA: Etelä-Savo
ELY: Etelä-Savon ELY

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

TYÖ- JA ELINKEINO-MINISTERIÖ	Yritystukilain-säädäntö- *	Työvoima-poliittinen lainsäädäntö	YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA			
TL 1	10,373	0,000	10,373
EAKR	4,839		4,839
VALTIO	5,535		5,535
Kuntarahoitus	0,000		0,000
Muu julkinen			0,000
TL 2	4,510	0,000	4,510
EAKR	2,350		2,350
VALTIO	1,770		1,770
Kuntarahoitus	0,390		0,390
Muu julkinen			0,000
TL 3	0,000	0,400	0,400
EAKR		0,130	0,130
VALTIO		0,070	0,070
Kuntarahoitus		0,200	0,200
Muu julkinen			0,000
YHTEENSÄ	14,883	0,400	15,283
EAKR	7,189	0,130	7,319
VALTIO	7,305	0,070	7,375
Kuntarahoitus	0,390	0,200	0,590
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet, Tekesin ja Finnvera Oyj:n hankkeet.

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA
UUODEN 2011 TALOUSARVION VALMISTELUA VARTEN

VUOSI: **2011**
 OHJELMA: **Itä-Suomen suuralue ilman Kainuuta**
 ELY: **Etelä-Savo ELY**
 MAAKUNTA: **Etelä-Savo**
 RAHASTO: **ESR**

Miljoonaa euroa

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelma-	
	TEM	OPM	STM	TEM	reservi	YHTEENSÄ
HALLINNONALA						
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 35 %	2,591	0,752	0,152		0,000	3,495
ESR	1,099	0,333	0,066			1,498
VALTIO	1,045	0,318	0,063			1,426
Kuntarahoitus	0,447	0,101	0,023			0,571
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 30 %	2,589	0,750	0,149		0,000	3,488
ESR	1,098	0,333	0,065			1,496
VALTIO	1,045	0,317	0,062			1,424
Kuntarahoitus	0,446	0,100	0,022			0,568
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 30 %	0,756	2,105	0,000		0,000	2,861
ESR	0,387	0,900				1,287
VALTIO	0,369	0,860				1,229
Kuntarahoitus		0,345				0,345
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 5 %	0,000	0,218	0,000		0,000	0,218
ESR		0,098				0,098
VALTIO		0,090				0,090
Kuntarahoitus		0,030				0,030
Muu julkinen						0,000
TL:t YHTEENSÄ	5,936	3,825	0,301		0,000	10,062
ESR	2,584	1,664	0,131		0,000	4,379
VALTIO	2,459	1,585	0,125		0,000	4,169
Kuntarahoitus	0,893	0,576	0,045			1,514
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000			0,000

	TEM	OPM		Yht
ESR, miljoonaa euroa				0,000
ESR %	61,0	36,0	3,0	100,0

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4% ja valtion osuudesta aiemmin mitoitettu teknisen tuen osuus. Kainuun laskennallinen osuudeksi on arvioitu ESR 3,472 ja valtion 3,339.

Kulmaluvuista ilman em. Kainuun osuutta on vähennetty 5 % äkillisten varaus.